

таких способів, характер їх застосування, суб'єктний склад правовідносин [3, с.12].

Механізм захисту інтересів власника передбачає як складові елементи наступні компоненти:

- відповідність дій публічного органу до ситуація яка склалася;
- мета примусового припинення права власності (задоволення державних чи громадських потреб, покарання за вчені протиправні дії, інтереси громадської безпеки, невиконання цивільно-правових зобов'язань та ін.);
- правові підстави вчинення таких дій;
- відповідність вчинених дій наявним підставам для припинення права власності.

Список використаних джерел

1. Сульженко Ю.О. Поняття та система економічних прав та свобод людини та громадянина України // Юридична наук, 2011. - № 3. - С.19-20
2. Жидкова О.С. Цивільно-правовий механізм захисту права на недоторканість ділової репутації : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03/ О.С.Жидкова, Харк. нац. ун-т внутр. прав. – Х., 2008. – С. 9
3. Підлубна, Тетяна Миколаївна. Право на захист цивільних прав та інтересів [Текст] : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т. М. Підлубна ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К., 2009. - С.12

ЗАХИСТ ПРАВ ТОРГІВЦІВ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ ЯК УЧАСНИКА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Тимошенко Тетяна Михайлівна, аспірант Інституту економіко-правових досліджень Національної академії наук України

Одним з учасників ринку цінних паперів є торговці цінними паперами. Не дивлячись на те, що в даний час в законодавстві України немає чіткого визначення поняття «торговці цінними паперами», під таким поняттям розуміють господарські товариства, основним видом діяльності яких є операції з цінних паперів. Відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»[1] професійна діяльність з торгівлі цінними паперами включає: брокерську діяльність; дилерську діяльність; андеррайтинг; діяльність з управління цінними паперами. Правове регулювання діяльності торговців цінними паперами здійснюється: Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок»[1], Законом України «Про депозитарну діяльність»[2], Законом України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні»[3], Наказом МФУ «Про затвердження Методики визначення інвестиційного прибутку професійним торговцем цінними паперами при виконанні функцій податкового агента»[4] та іншими.

В 2011-2012рр. було прийнято ряд нормативно-правових актів, що призвели до порушення прав торговців цінними паперами. Так, з введенням в дію Закону України « Про депозитарну діяльність» [2], на нашу думку, буде встановлена повна монополія держави на ринок цінних паперів та їх обіг. Даний Закон монополізує розрахунково-клірингову діяльність і виключає можливість учасників ринку цінних паперів впливати на розвиток пост-трейдингових послуг як важливого елементу біржової торгівлі та чинника залучення інвесторів на фондовий ринок.

З прийняттям Наказу МФУ «Про затвердження Методики визначення інвестиційного прибутку професійним торговцем цінними паперами при виконанні функцій податкового агента»[4] на практиці стали виникати ситуації, коли на торговців цінними паперами стали накладати штрафні санкції за порушення правил оподаткування операцій з цінними паперами.

Відповідно до пп. 14.1.180, пп.170.2.2 та пп.170.2.9 Податкового кодексу України вважаємо, що обов'язок податкового агента покладається на суб'єкта – юридичну особу, що безпосередньо здійснює виплату доходу

(або за умовами договору повинна здійснити таку виплату) та обчислює заборгованість перед фізичною особою за цінні папери, тобто здійснює перерахування грошових коштів/має обов'язок здійснити виплату. Таким чином, для покладання на торговця цінними паперами (в т.ч. банк) функцій податкового агента мають бути виконані одночасно 2 умови: перша – професійний учасник здійснює операції з інвестиційними активами за участі фізичної особи (пп. 170.2.9 ПКУ); друга – професійний учасник здійснює/має зобов'язання здійснити виплату доходу фізичній особі (пп.14.1.180, пп.168.1, пп.170.2.2).

У разі наявності лише однієї умови, коли за договором торговець не здійснює виплати доходу, відсутнє джерело виплати податку, не виконуються вимоги пп. 14.1.180, відсутня можливість застосувати пп. 170.2.2. ПКУ з метою розрахунку прибутку, оскільки немає виплати доходу. Також неможливо застосувати пп. 168.1, оскільки за умовами договору в обліку торговця не виникає нарахування доходу на користь фізичної особи.

На наш погляд, при відсутності умови виплати доходу фізичній особі професійним учасником, обов'язок виконання функцій податкового агента у торговця цінними паперами, не виникає, а розрахунок та сплата податку здійснюється безпосередньо фізичною особою в порядку та в терміни, передбачені чинним законодавством.

Список використаних джерел:

1.Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року// Відомості Верховної Ради України — 2006.- № 31.- Стор. 1126.- Ст. 268;

2.Про депозитарну діяльність: Закон України від 6 липня 2012 року// Урядовий кур'єр від 17.10.2012 — № 189 (набирає чинності через дванадцять місяців з дня його опублікування, крім певних статей в частині утворення Центрального депозитарію, Розрахункового центру та депозитарних установ, які набирають чинності з дня опублікування цього Закону);

3.Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 року// Відомості Верховної Ради України — 1996 р.- № 51.-Ст. 292;

4.Методика визначення інвестиційного прибутку професійним торговцем цінними паперами при виконанні функцій податкового агента: Наказ МФУ від 22.11.2011р.// <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0100-12#n11>

ЧЕРГОВІСТЬ СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ ЯК ГАРАНТІЯ ЗДІСНЕННЯ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ

Даниленко Олена Олегівна, студент магістратури ННПП НАВС, державний нотаріус 3-ї Київської державної нотаріальної контори
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри цивільного права і процесу НАВС *Заїка Ю.О.*

У вітчизняному законодавстві передбачено два види спадкування : за заповітом, а за законом. За відсутності заповіту, визнання його недійсним повністю або частково, або якщо заповітом не охоплена вся спадщину право на спадкування одержують спадкоємці за законом, по чергово. Кожна наступна черга спадкоємців за законом одержує право на спадкування в разі відсутності спадкоємців попередньої черги, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини або відмови від її прийняття.

Чинне законодавство передбачає п'ять черг спадкування за законом. Згідно зі ст.1261 ЦК України спадкоємцями першої черги є діти, в тому числі зачаті за життя спадкоємця та народжені після його смерті, подружжя та батьки померлого. У другу чергу спадкують рідні брати та сестри померлого, його дід та баба з боку батька та матері. У третю чергу спадкують рідні дядько та тітка, а четверта черга закликає до спадкування осіб, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менше п'яти років до часу відкриття спадщини. Якщо зазначені вище спадкоємці не прийняли